

Rohamosan terjed a toportyánféreg Magyarországon

Alig tizenöt éve tért vissza az aranysakál Magyarországra, és mára **több ezer példány él** az országban. Az őshonos, **nádi farkasnak vagy toportyánnak** is nevezett ragadozó valóban képes arra, hogy a szabadon tartott nyájából megpróbálja elragadni egy juhot, de jellemzően inkább kistrágcshalókat fogyaszt. Ha találkozunk vele, valószínűleg csak egy pillanatra látjuk majd.

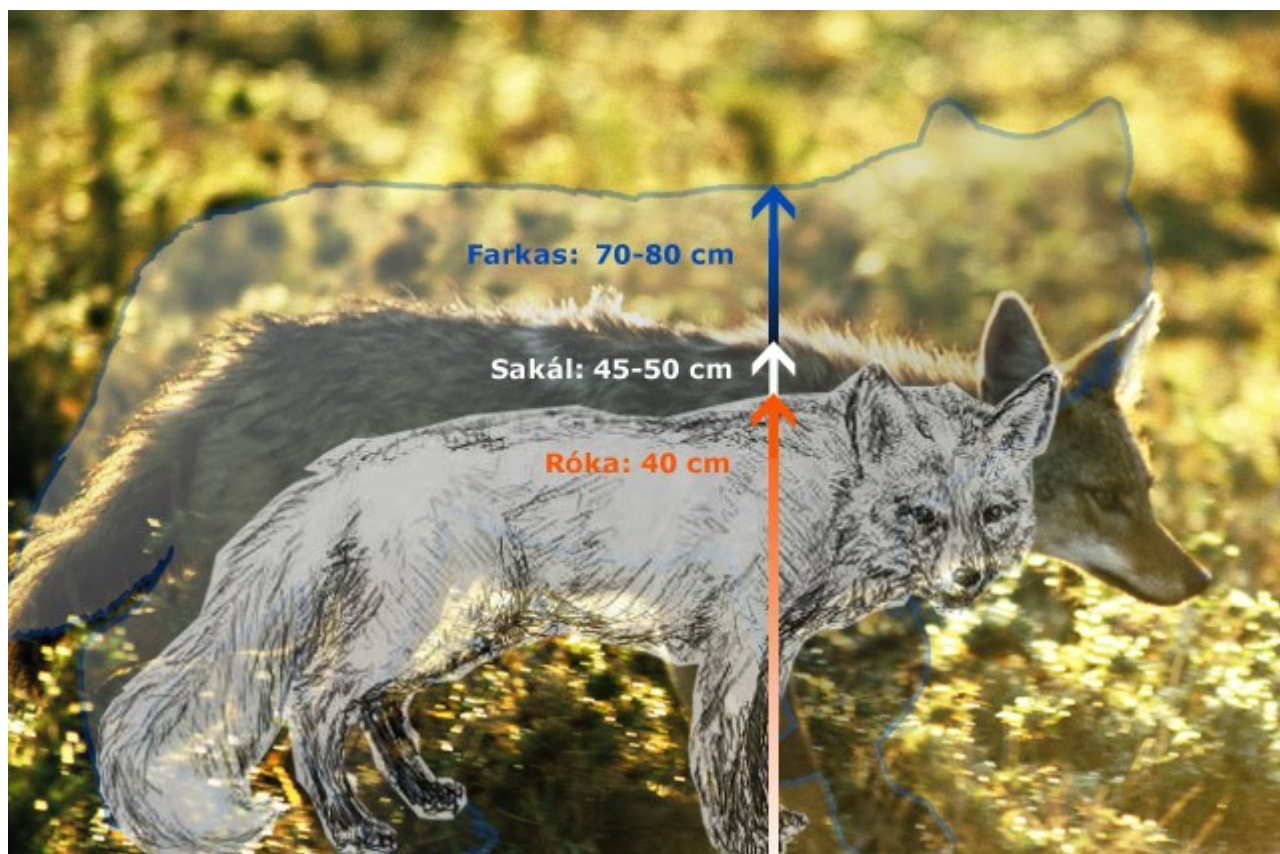

Aranysakál

2010-ben egy somogyi gazdának több mint 250 birkáját ragadták el titokzatos ragadozók, a tulajdonos szerint sakálok. A hír meglepő, mert azt jelenti, hogy a gazdának naponta tűnt el egy birkája, de a kérdés valójában az: tényleg vannak Magyarországon sakálok?

Az aranysakál (*Canis aureus*) őshonos tagja a hazai faunának (népi neve nádi farkas vagy toportyán, toportyánféreg), bár valószínűleg mindig csak alacsony sűrűségben, kis területeken fordult elő. Ennek valószínű oka, hogy Magyarország a faj elterjedési területének északi szélén található. A 19-20. század fordulóján kifejezetten ritka ragadozónak számított, és 1942-ben ejthették el az utolsó ismert példányát. A hetvenes évek végén, nyolcvanas évek elején több fiatal hím egyeddel is találkoztak hazánkban, de szaporodó állományokról ekkor még nem tudtak. A kilencvenes évek elején az ország déli területein kezdtek el sokasodni a megfigyelések. 1994-től már szaporodó párokról is vannak információk, azóta a faj megtelepedése, terjedése rendkívül gyors.

Az aranysakál körülbelül 45-50 centiméteres marmagasságú, testtömege 7-15 kilogramm. (A róka marmagassága körülbelül 40 centiméter, tömege 7 kilogramm.) Színezete nagyon változatos, általában szürkés, barnás, vöröses, de akár fekete is lehet. Táplálékát jellemzően kistrágcshalók, pockok, erdei egerek alkotják. Fogyaszt növényeket és rovarokat is, alkalmanként pedig nagyvadfajok teteméből vagy fiataljaiból is táplálkozik.

Az aranyakál testmérete a rókához és a farkashoz viszonyítva

Heltai elmondta: a sakál valóban képes arra, hogy a szabadon tartott nyájából próbáljon meg elragadni egy-egy példányt. "Ez nem jellemző táplálkozási formája, de nem is kizárható.

Ugyanakkor a több száz birka elejtésre utaló tudósítások, amelyek az elmúlt időszakban megjelentek a sajtóban, erősen megkérdőjelezhetők. Egyrészt a sakál ismert táplálkozási szokásai miatt. Másrészt azért, mert milyen gazda az, akinek több száz állata eltűnik, és ez ellen nem védekezik? Vajon miért nem tartanak pásztorkutyákat, nem védik kerítéssel a nyájukat, terelik éjszakára biztonságos helyre az állatokat? Az a kifogás, hogy a kutya félne a sakáltól, nevetséges. Egy sakál átlagosan 12-15 kilogramm, egy nagyobb testű pásztorkutya simán megbirkózik vele. A faj ismerőjeként úgy érzem, hogy olyan veszteségeket akarnak a sakálra fogni, amelyek a nem megfelelő állattartásból származnak" - mondta a szakember.

Aranyakál

Heltai elmondta, hogy az aranyakál Magyarországon ma már bárhol előfordulhat, de jelentős állományai Somogy, Baranya és Bács-Kiskun megyében vannak. Bár a létszám becslése

nehéz, véleménye szerint több ezer példány élhet az országban. Az aranysakál a vadászható fajok közé tartozik, és az Országos Vadgazdálkodási Adattár nyilvántartása szerint évente néhány száz példányt lőnek ki a vadászok. Az éves teríték adat ugyanakkor évről évre emelkedik, 2009-ben összesen 674 egyed került terítékre. Az aranysakál természetes ellensége a farkas, de Magyarország területén ez nem jelent akadályt a terjeszkedésében. A szakember szerint a tapasztalt állományrobbanás egyik lehetséges okaként a Balkánon fogyatkozó farkas állomány is felmerül.

Egy másik visszatért ragadozó, a farkas

A farkasok esetében sokkal nehezebb behatárolni, hogy mikor kezdtek el visszatérni Magyarországra, tudtuk meg Firmánszky Gábortól, a [Zempléni Tájvédelmi Körzet](#) tájegységvezetőjétől. A 20. század elejére a farkasokat hazánkban nagyrészt kiirtották.

Az Északi-középhegységben előforduló farkasok északi szomszédunktól, Szlovákiából érkeznek hazánkba.

Farkas (Canis lupus)

Jelenleg a Zemplénben nincsen tudomásuk farkas jelenlétéről, míg Aggteleken egy család élhet, hol a határ hazai, hol a szlovák oldalán. A Bükkben egy egyedről tudnak, de az ország egyéb pontján is lehet farkas. Mint elmondta, nem lehet megjósolni, hogy miként változik az állomány, mert a populáció központja a kárpáti régió, és így hazánk "farkasellátottsága" teljes mértékben azon múlik, hogy miként alakul a faj sorsa Szlovákiában, Lengyelországban és Ukrajnában.

forrás: origo.hu